

הוספה

ב"ה, כ"ב סיון ה'תשכ"ה
ברוקלין, נ.י.

מר זאב ש"י פלק

שלום וברכה!

במענה על מכתבו, הנה למותר להדגיש שליחודים השו"ע הוא הקובע בכל דבר וענין, וכן הוא בנוגע עצה והדרכה, שכל זמן שסומכים על השו"ע אזי יש סמכות לתת עצה והדרכה בחיי איש הישראלי, ואם נותנים הדרכה שאינה מתאימה עם השו"ע אז אין הפירוש שנותנים הדרכה בלתי טובה, אלא שאז מפקיע את עצמו מבחינת מייעץ.

במלים אחרות, כששואלים אותי עצה, רצוני כמובן להיות באמנה בנתינת העצה, מוכרחני לראות מה כתוב בשו"ע, ומוכרחני לבטל דעתי בפני דעת השו"ע. כי בידעי שהשו"ע אומר באופן מסויים ואע"פ כן אני נוטה מדעת השו"ע, אין לך רמאות גדולה מזו, שהרי כל סמכותי לתת עצה היא בזה שהשואל חושב שאני יהודי כזה שהתורה נר לרגליו.

ולכן שאלת אימוץ ילדים כפי שהענין נעשה בימינו, שמעלימים מהילדים שהם מאומצים, שלכן אפילו אם רוצים להתנהג על פי השו"ע אי אפשר בתנאים אלו — הרי ברור הוא שאימוץ כזה אסור הוא על פי תורתנו תורת חיים. ועל פי חכמינו ז"ל שהתורה ניתנה לצרף את הבריות, ברור גם כן שהאסור הוא לא טוב, לא בעד הילדים ולא בעד המאמצים, ולא טוב לא רק בעולם הבא אלא גם בעולם הזה. והשאלה אם מבינים בשכל אנושי איך הוא לא טוב, או לא מבינים, הרי זה ענין הבא בשני, שהרי אי אפשר להעמיד כל הגישה אל הבעי' על יסוד הבנת השכל בשעה שיש הוראה ברורה בשו"ע. וכיון שרואני שכי' הוא ד"ר הרי אך למותר להביא ראיות לעשירות מחכמת הרפואה שמשתמשים באופני טיפול

מר זאב ש"י פלק: פרופסור באה"ק ת"ו, שעסק רבות בדיני משפחה וזכויות הילד — בראי ההלכה ודיני ישראל.

שהתורה נר לרגליו: ע"פ תהלים קיט, קה (ובפרש"י).

שאלת אימוץ ילדים .. בימינו, שמעלימים כו': ראה גם אג"ק חכ"ג אגרת ח'תש, ובהנסמן בהערות שם.

להתנהג על פי השו"ע אי אפשר בתנאים אלו: כיון "שמזה תוצאה, שתהי' הנהגתם עם המאומץ כאילו הי' זה ילידם ממש, שבמילא ישנם כל הענינים דיחוד, חבוק ונישוק וכו' וכו' בכל יום. ובודאי אי אפשר להזהר מזה באם אפילו המאמצים יראי שמים באמת כו'" (אג"ק שם אגרת ח'תשסו. וראה גם בארוכה — שם אגרת ח'תתקכד).

ועל פי חכמינו ז"ל שהתורה ניתנה לצרף את הבריות: ב"ר רפמ"ד. וש"נ.

שונים וסמי רפואה וכו' מיוסד על הנסיון ולא על ההבנה, שההבנה באה אחר כך, ויש ענינים שעדין אינם בגדר הבנה אבל משתמשים בהם בהצלחה רבה על יסוד הנסיון. זהו בצד הטוב, ועל דרך זה בצד הפורעניות שגם בזה יש דוגמאות לעשירות מטיפול בחולים, ואפילו בהנהגת אנשים בריאים, שכשהראה הנסיון שהנהגה פלונית או ענין פלוני מזיק הוא, תיכף ומיד הכריזו הרופאים שאסור להתנהג כן מבלי לחכות עד שתהיי הבנה, ועל אחת כמה וכמה הבנה מלאה מ[ה] הוא מזיק וכיצד וכולי.

יתר על כן. בכמה וכמה מעניני התורה ומצותי הרי מזמן לזמן מגלים יותר ויותר גם התועלויות הנראות לעין בשר בעיניים של קום ועשה, ולהיפך בנוגע להיזק בעיניים של שב ואל תעשה, אשר כמה זמן ראו בהם אך ורק גזרה וחוקה שאין להם הסברה בשכל האדם.

ועל פי הנסיון מכמה מקרים שבאו לתשומת לבי בשטח האימוץ, וכמובן העלימו מהמאומצים שאין הם הוריהם האמתיים, הנה במשך הזמן כשגילו המאומצים שרימו אותם משך כמה שנים, הביא זה לטרדניות ויחס עויין ולפעמים גם שנאה מצד המאומצים, ובמילא מובן גודל הצער של המאומצים וכולי וכולי.

ובהתבוננות קלה אין הפתעה בתוצאות של אימוץ כהאמור, שהרי אי אפשר שאורח חיים מיוסד על השקר, ושקר הנוגע בעומק הנפש של ילד וילדה, לא יביא סוף סוף לידי משבר בהיחסים של הילד לאלו שבסביבתו. ואם בכל ענין של שקר אמרי אינשי שסוף האמת להתגלות, על אחת כמה וכמה בשקר כהאמור הנמשך משך שנים רבות, ובחיי יום יום, שאי אפשר שלא יתגלה הסוד, אם על ידי שכנים, או ידידים, במתכוין או שלא במתכוין וכולי.

ולהעיר שהאימוץ באופן האמור הוא לפי ערך חדש, כוונתי רק בן איזו עשירות שנים, ובכל זה רבו המקרים של תסבוכת וטרגדי, על אחת כו"כ בהוה, שמתרבים מקרי האימוץ באופן האמור דוקא, שהרי, לצערנו הרב, הרופאים והעובדים הסוציאליים לוחצים וגם עושים מזה תנאי עקרי שהיחס בין המאמצים והמאומצים צריך להיות דוקא בשקר יסודי, ומובנות התוצאות בדרך הטבע ר"ל.

עוד נקודה. במקרים רגילים, על כל פנים כפי מיטב ידיעותי, מיעצים למאמצים שכשיגיעו הילדים לגיל בגרות יגלו להם את האמת. וגם במקרים אלו, ברובא דרובא, באים המאומצים בטענה נפשית למה זה רמיתני! ועוד, וגם

זה עיקר, במקרים שמספרם חשוב אין המאמצים מוצאים די אומץ בנפשם לגלות להמאומצים אשר במשך כו"כ שנים רימו אותם בחיי היום יום, וסו"ס מתודעים המאומצים מאנשים זרים.

סיכומו של דבר: בכלל הטוב האמתי של איש הישראלי תלוי בהוראת תורתנו, בהנהגה המיוסדת על העקרון הגדול בשעת קבלת התורה – הקדמת נעשה לונשמע (כולל גם לשון הבנה), וכנ"ל הטוב האמתי הוא לא רק בעוה"ב אלא גם בעוה"ז.

אפילו אם המדובר הי' בנוגע לאלו שאינם מבני ישראל, הגישה לרמות את המאומצים סופה להביא לטרגדי' לאחר זמן קצר או ארוך, אבל אמת מארץ תצמח.

ואף שאין זה מקצוע שלי כלל, הרי על יסוד המקרים הידועים לי (שמזה מובן שלאילו העוסקים בשטח האמור ידוע מספר פי כמה וכמה) אין אצלי כל ספק שצריך הי' לשנות את [הגישה] מעיקרו ומלכתחילה לייסד את היחסים בין המאמצים והמאומצים על האמת, ואם תמצא לומר על הטבע, וקשה להאמין שברוב הפעמים יוכלו המאמצים לקוות ליחסים טבעיים מצד המאומצים ולהיפך, כיחס הורים לילדיהם. והרי אין מקום לייסד שיטה על מקרים יוצאים מן הכלל.

לא אחזק אשר האריכות בחלק השני של מכתבי הוא לא רק בתקוה שכי הוא תמים דיעה אתי שעל פי השו"ע יש לבטל בכל תוקף אימוץ ילדים באם מעלימים מהם את האמת, אלא שכי' גם ינצל השפעתו לשכנע את הרופאים הפסיכולוגים שעכ"פ מטעם הפסיכולוגי יבטלו הדבר, כי קרוב לודאי שהתוצאות תהיינה הפכיות מהמקווה, ז"א משבר בנפש המאומץ ואכזבה בנפש המאמץ. ותמורת לחוץ ולהתנות תנאי שמוכרח לשקר להמאומץ, הרי מלכתחילה יעמידו את הדבר על קו האמת ביחסים טבעיים ואמתיים, וסוף סוף יהי' זה לטובתם גם של המאומץ וגם של המאמצים, כאמור לעיל.

בכבוד ובברכה.

מובן שיענין אותי לדעת תגובת מר בכל הכתוב לעיל, ולמותר להדגיש תגובה דוקא גלוית-לב.

הקדמת נעשה לונשמע: שבת פה, א.

לונשמע .. לשון הבנה: ראה גם אג"ק ח"ז אגרת ב'קבו (ריש ע' רסט). ח"ט אגרת ב'תתפז. ב'תתקטו. ח"י אגרת ג'קכד (ס"ג). ג'קכה. חכ"ז אגרת י'רצד (ס"א). ובכ"מ. אמת מארץ תצמח: תהלים פה, יב.